

Valtuustoaloite varhaiskasvatuksen työntekijöiden vaaterahasta

Hyvinvointilautakunta 05.11.2025 § 53
390/01.02.03.03/2025

Valmistelija henkilöstöpäällikkö Laura Jormanainen, laura.jormanainen@ilomantsi.fi

Valtuutettu Marika Hurskainen on tehnyt 26.5.2025 valtuustoaloitteen koskien varhaiskasvatuksen työntekijöille maksettavaa vaaterahaa. Aloitteen mukaan työntekijät tekevät ulkotöitä säästä riippumatta ja aloitteentekijän mukaan heille kuuluisi työvaatteet, joiden kustannuksiin työnantajan pitäisi osallistua.

Varhaiskasvatuksen vaaterahasta on tehty kuntalaisaloite 2.11.2023 ja asia on käsitelty hyvinvointilautakunnan kokouksen 24.1.2024 §:ssä 5. Tuolloin hyvinvointilautakunta on päättänyt, ettei vuosittaista vaaterahaa makseta varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Hyvinvointilautakunta päätti myös osaltaan selvittää suojavaatetuksen hankkimista alaiselleen henkilöstölle ja esitti, että työnantaja selvittää yleisesti kunnan henkilöstön työ- ja suojavaatetuksen.

Ilomantsin kunta hankkii tällä hetkellä työntekijöilleen seuraavat työvaatteet:

1. Teknisen toimen henkilöstölle hankitaan tehtävien vaatima suojavaatetus sekä turvakengät.
2. Uimahallin henkilökunnalle hankitaan tehtävien vaatimat työvaatteet ja työkengät.

Työvaatteiden hankkiminen edellä mainituille työntekijäryhmille on perusteltua työturvallisuuden ja hygieniamääräysten näkökulmasta. Varhaiskasvatuksessa ei edellytetä tietynlaista suojavaatetusta eikä yhtenäistä pukeutumista. Varhaiskasvatuksessa työskentelee noin 30 työntekijää, josta suurin osa on vakinaista henkilöstöä ja vuodeksi palkattuja määräaikaisia. 400 €:n vaaterahasta muodostuisi noin 12 000 € vuosittainen kustannus.

Vaaterahaa ei tällä hetkellä makseta millekään työntekijäryhmälle. Varhaiskasvatuksen henkilöstölle maksettava vaateraha asettaisi heidät eriarvoiseen asemaan esimerkiksi koulunkäynninohjaajien kanssa, koska myös koulunkäynninohjaajien työtehtävät sisältävät lasten- ja nuorten kanssa ulkona työskentelyä.

Esittelijä kunnanjohtaja Ahokas Marjut

Päätösehdotus Hyvinvointilautakunta päättää

1. että se ei ota käyttöön vaaterahaa varhaiskasvatuksen työntekijöille.
2. todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyttiin.

Toimenpiteitä varten ja tiedoksi

1. Valtuutettu Marika Hurskainen
2. Päiväkodin johtaja
3. kunnanjohtaja

Keskustelun aikana jäsen Erika Eronen esitti, että Ilomantsi ottaa käyttöön vuosittaisen vaaterahan varhaiskasvatuksen henkilöstölle aloitteen ehdottamalla tavalla.

Erika Eronen perusteli esitystään seuraavasti:

Varhaiskasvatuksen työntekijät työskentelevät 0–6-vuotiaiden lasten kanssa, mikä tekee työstä fyysisesti sekä henkisesti vaativaa. Työhön kuuluu pienten lasten ja vauvojen nostelua ja kantamista, ulkoilua säässä kuin säässä, kuraa, lunta, sadetta ja kosteutta, päivittäistä hoivaa ja hygieniasta huolehtimista sisältäen vaipanvaihtoja, erilaisia vatsatauteja ja muita mahdollisia tartuntavaaroja, ruokahetkien ohjausta, ruokailujen opetteluita kaikkinen sotkuineen sekä lasten turvallisuuden jatkuvaa valvontaa. Työvaatteiden kuluminen on huomattavaa työn luonteen vuoksi, ja päiväkodissa lasten kanssa työskennellessä vaatteet likaantuvat helposti. Työt tehdään myös ulkona vaihtelevissa olosuhteissa, eikä esimerkiksi aina ole mahdollista selvittää koko työpäivää ilman sääolosuhteisiin sopivia ulkovaatteita. Sääolosuhteet saattavat vaihtua päivän aikaan.

Varhaiskasvatuksen henkilökunnan työvaaterahaa perustellaan siten, että työntekijöiden täytyy huolehtia vaatetuksestaan siten, että se on sisä- ja ulkokäyttöön sopivaa jokaisena vuodenaikana. Henkilökohtaiset työssä käytettävät vaatteet ovat kovalla kulutuksella, ei pelkästään käytön vaan myös pesun vuoksi. Työtehtävien hoitaminen edellyttää asianmukaisia ulkokäyttöön soveltuvia kausivaatteita ja -jalkineita, jotka henkilöstön tulee hankkia itse. Vaateraha on vapaaehtoinen korvaus, jolla kunta voisi tukea henkilöstön hyvinvointia työssään sopivan vaatetuksen avulla, henkilöstön työssä jaksamista mm. työnviihtyvyyden lisäämisellä sekä kunnan vetovoimaisuutta työnantajana. Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuuden mahdollisissa haasteissa vaaterahaa voidaan pitää yhtenä vetovoimatekijänä rekrytointitilanteissa.

Ehdotan, että vaateraha makseta niille varhaiskasvatuksen työntekijöille, jotka tekevät jatkuvaa hoitotyötä lasten kanssa, ei esimerkiksi keittiöhenkilökunnalle tai johtajille/esihenkilöille, jotka eivät osallistu välittömään hoitotyöhön. Vaateraha on ymmärtääkseni veronalaista etua työntekijälle, ja se voitaisiin maksaa kuukausittain tai vuosittaisena kertakorvauksena palkan yhteydessä tai muulla sopivalla tavalla.

Esittelijä esittää aloitteen hylkäämistä, koska se asettaisi varhaiskasvatuksen ja koulunkäynninohjaajat eriarvoiseen asemaan. Varhaiskasvatuksen työ eroaa koulussa tapahtuvassa työstä siten, että koulussa ei yleensä olla fyysisessä kontaktissa oppilaisiin samalla tavalla kuin päiväkodissa - päiväkodissa pidetään paljon lapsia sylissä, nostetaan ja kannetaan sekä avustetaan, jolloin esimerkiksi vaatteet likaantuvat, venyvät, rikkoutuvat ja altistuvat kovemmalle kulutukselle verrattuna koulumaailmassa työskenteleviin työntekijöihin. Pieneltä kuraiselta lapselle ei voi kieltää läheisyyttä eikä lapselle voi sanoa, että puhdistetaan sinut ennen kuin halataan vaan työvaatteita pestään, mikä lisää vaatteiden kulumista.

Muiden kuntien käytännöt tukevat vaaterahan perusteltavuutta. Esimerkiksi Pohjanmaalla Kokkolassa, Helsingissä, Pietarsaareissa ja Vaasassa on tehty aloitteita vaaterahan käyttöönotosta, ja Vöyrissä, Vaalassa, Tuusulassa, Keravalla sekä Lestijärvellä vaateraha maksetaan jo.

Ilomantsin Varhaiskasvatuksessa työskentelee noin 30 työntekijää, josta suurin osa on vakinaista henkilöstöä ja vuodeksi palkattuja määräaikaisia. Ehdotan, että 400e vaateraha otettaisiin Ilomantsissa käyttöön yllämainituin

perustein aloitteen esittämällä tavalla tai selvittäisi kunta kohtuullista vaaterahan summaa.

Hyvinvointilautakunnan jäsen Erika Erosen esitystä ei kannatettu, joten puheenjohtaja totesi esittelijän esityksen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.